

Algemene Raad-Weigering goedkeuring patronaat

BESLISSING

van de Algemene Raad van de Nederlandse Orde van Advocaten inzake het beroep ingesteld door:

Mr. A (zaaknr. 1.3.2/STV-2002-010)

tegen de beslissing van:

De Raad van Toezicht van de Orde van Advocaten in het arrondissement B d.d. 28 augustus 2002, verzonden op 18 september 2002, waarbij op grond van artikel 4 lid 1 van de Stageverordening 1988 en artikel 2.3 van het Stagereglement in het arrondissement B (vastgesteld op 26 september 2001 en in werking getreden op 1 januari 2002) de goedkeuring is onthouden aan het patronaat van mr. A over mrs. C en D.

Verloop van de procedure

1. Bij besluit van 28 augustus 2002 heeft de Raad van Toezicht B (hierna: Raad van Toezicht) de goedkeuring onthouden aan de benoeming van mr. A (hierna: appellant) tot patroon over mrs. C en D voornoemd, die bij hem op kantoor werkzaam zijn. Dit besluit is bij brief van 18 september 2002 aan appellant medegedeeld.
2. Bij op 25 oktober 2002 per fax ontvangen ongedateerd beroepschrift heeft appellant gemotiveerd administratief beroep ingesteld bij de Algemene Raad.
3. De Algemene Raad heeft belanghebbenden conform artikel 7:16 Awb in de gelegenheid gesteld te worden gehoord. Daartoe zijn bij brief van 2 december 2002 appellant en mr. E, deken in het arrondissement B, opgeroepen voor de hoorzitting bij de Algemene Raad op 20 januari 2003 en is conform artikel 7: 18 lid 1 Awb een termijn van tien dagen voor de hoorzitting gegund voor het indienen van nadere stukken. Van deze mogelijkheid is geen gebruik gemaakt.
4. De openbare hoorzitting heeft plaatsgevonden op 20 januari 2003. In overleg met appellant, die wegens verkeershinder niet in de gelegenheid was tijdig ter zitting te arriveren, is de hoorzitting verdaagd tot 31 maart 2003, voor welke datum appellant en mr. E bij brief van 28 januari 2003 zijn opgeroepen.

5. Ter hoorzitting van 31 maart 2003 waren op uitnodiging aanwezig appellant en mr. E voornoemd.

Namens de Algemene Raad waren aanwezig de aan de voet van deze beslissing vermelde leden, en mevrouw mr. M.A. Smid, secretaris. Van de openbare hoorzitting is een verslag gemaakt dat gelijktijdig met deze beslissing aan belanghebbenden zal worden toegezonden.

6. De Algemene Raad heeft kennis genomen van alle op de zaak betrekking hebbende stukken.

Standpunt van de Raad van Toezicht

7. De Raad van Toezicht heeft zich bij zijn beslissing tot weigering van de goedkeuring van het patronaat van appellant over mrs. C en D gebaseerd op de volgende argumenten:

- Ingevolge artikel 2.3 van het Stagereglement in het arrondissement B kan goedkeuring aan het patronaat worden onthouden indien er naar het oordeel van de Raad onvoldoende waarborgen zijn voor een goede invulling van het patronaat, zulks onder meer omdat er sprake is (geweest) van handelen of nalaten van de patroon in strijd met de Advocatenwet en de daarop gebaseerde regelgeving en/of handelen of nalaten van de patroon in strijd met het voor advocaten geldende gedrags- en/of tuchtrecht.
- In het geval van appellant is daarvan sprake omdat hij op 14 december 2001 door het Hof van Discipline is veroordeeld tot een voorwaardelijke schorsing in de uitoefening van de praktijk van vier maanden, met een proeftijd van twee jaar, welke loopt tot 14 december 2003.
- Voorts wordt verwezen naar het tuchtrechtelijk verleden van appellant voor het overige, als vermeld op een bijlage bij de brief van 18 september 2002.
- Er is een bovengemiddeld aantal (70) dossiers, betrekking hebbend op appellant, in behandeling bij het Bureau van de Orde ter zake van bemiddelingen, klachten en begrotingen en er lopen nog 5 klachten tegen appellant.
- Er loopt voorts nog een onderzoek naar een mogelijk nieuw dekenbezwaar tegen appellant betreffende zijn opgave in het kader van de Centrale Controle Verordeningen met betrekking tot de Boekhoudverordening 1998.
- Deze omstandigheden brengen ieder voor zich en gezamenlijk met zich mee dat appellant gedurende langere tijd dient te bewijzen dat hij een zodanige praktijkvoering uitoefent, dat geen bovengemiddeld aantal klachten tegen hem wordt ingediend, laat staan tuchtrechtelijke veroordelingen tegen hem worden uitgesproken. De thans lopende proeftijd kan daarbij als richtsnoer dienen, maar is daartoe niet bindend; er zal moeten zijn gebleken dat appellant de praktijkvoering zodanig in orde heeft, dat hij patronabel is.
- Met betrekking tot het door appellant aangegeven belang -waarneming van zijn praktijk door advocaten in plaats van door juristen- wordt overwogen dat appellant zijn kantoor ook kan uitbreiden met ervaren of patronabele advocaten.

Standpunt van appellant

8. Appellant brengt de gronden van zijn beroep als volgt naar voren:

- In een eerder door appellant tegen een beslissing van de Raad van Toezicht ingesteld administratief beroep, eveneens betreffende onthouding van goedkeuring aan het patronaat over mrs. C en D, heeft de Algemene Raad de beslissing van de Raad van Toezicht voornamelijk bekrachtigd omdat het in die tijd nogal onrustig was op het kantoor van appellant; daarbij werd overwogen dat daarin de rust eerst diende terug te keren.
- Mrs. C en D zijn inmiddels meer dan drie jaar als jurist werkzaam op het kantoor van appellant.
- Het kantoor is inmiddels gereorganiseerd en er is sprake van een behoorlijke kantoororganisatie en sedert ruim twee jaar is er geen sprake meer van beklijvende klachtkwesties.
- De door de Raad van Toezicht genoemde aantallen klachtzaken zijn volstrekt in strijd met de werkelijkheid; er is nog een drietal klachten in behandeling bij de Raad van Discipline en de situatie die heeft geleid tot de veroordeling van appellant tot vier maanden voorwaardelijke schorsing met een proeftijd van twee jaar betreft moeilijke persoonlijke omstandigheden van appellant in de periode tussen september 1999 en januari 2000, waarvan nu geen sprake meer is en die zich ook niet snel zullen herhalen.
- Het belang van appellant bij de verzochte goedkeuring ligt met name in het ontbreken van adequate vervanging op kantoor door kantoorgenoten die beëdigd zijn als advocaat en procureur. Ook de Algemene Raad neemt de stelling in dat eenmanspraktijken in beginsel ongewenst zijn omdat deze onvoldoende waarborg voor vervanging en kwaliteit van de dienstverlening kunnen bieden.
- De door de Raad van Toezicht aangekondigde dekenklacht is inmiddels van de baan.
- Appellant oefent gedurende ruim twee en een half jaar de praktijk weer uit zoals een behoorlijk advocaat betaamt en tot aan de uitspraak in het dekenbeklag, dat leidde tot de voorwaardelijke schorsing van vier maanden, had appellant, sedert zijn hernieuwde beëdiging, een tuchrechtelijk maagdelijk blazoën.
- Appellant heeft er gedurende jaren blijk van gegeven in staat te zijn een goed lopend kantoor te leiden en een groot aantal stagiaires te begeleiden naar afronding van de stageperiode en nimmer heeft een stagiaire zich beklagd over gebrek aan begeleiding of kwaliteit van het patronaat tijdens de duur van hun dienstverband ten kantore van appellant, over wiens kwaliteit als patroon nimmer is geklaagd.
- Het belang van appellant bij continuïteit en een goede gang van zaken in zijn praktijk prevaleert boven het beweerdelijke belang van de Raad van Toezicht.
- Primair is appellant van mening dat zich thans geen beletselen meer voordoen om hem toe te staan het patronaat te voeren over de twee aspirant-advocaat-stagiaires mrs. C en D, met wie hij reeds meer dan drie jaar samenwerkt.
- Subsidiair meent appellant dat hem in elk geval het patronaat over één van de stagiaires dient te worden toegestaan, meer in het bijzonder mr. C, zo mogelijk met bepaling van een termijn na verloop waarvan ook goedkeuring van het patronaat over mr. D zal worden verleend.

- Meer subsidiair verzoekt appellant de Algemene Raad een termijn te bepalen na verloop waarvan het hem zal zijn toegestaan het patronaat over één, dan wel twee stagiaires te voeren.

Beslistermijn

9. Op grond van artikel 7:24 lid 1 Awb verstrijkt de beslistermijn van zestien weken, uitgaande van ontvangst van het beroepschrift op 25 oktober 2002, op 14 februari 2003, terwijl de beslissing volgens lid 4 van dat artikel voor ten hoogste acht weken kon worden verdaagd tot 11 april 2003. Doordat de hoorzitting moest worden verdaagd naar 31 maart 2003 heeft appellant ter gelegenheid van de hoorzitting ingestemd met een verder uitstel van de beslissing na die termijn, zodat is voldaan aan het bepaalde in artikel 7:24 lid 7 Awb.

Beoordeling van het beroep

Ontvankelijkheid

10. Het beroepschrift, gericht tegen het besluit van de Raad van Toezicht van 28 augustus 2002, dat bij brief van 18 september 2002 aan appellant is bekendgemaakt, is op 25 oktober 2002 binnengekomen op het Bureau van de Orde. Het beroep is ontvankelijk, nu het conform artikel 19 lid 2 Stageverordening 1988 junctis de artikelen 3:41, 6:7, 6:8 lid 1 en 6:9 Awb is ingediend binnen zes weken na de verzending van het bestreden besluit op 18 september 2002.

11. Op grond van artikel 4 lid 1 van de Stageverordening 1988 behoeft elk patronaat de goedkeuring van de Raad van Toezicht. Op grond van artikel 18 lid 2 staat voor belanghebbenden administratief beroep open op de Algemene Raad tegen de weigering van de goedkeuring als bedoeld in artikel 4 lid 1. Appellant is belanghebbende bij het besluit van de Raad van Toezicht van 28 augustus 2002, bekendgemaakt op 18 september 2002 tot weigering van de goedkeuring van het patronaat.

Ten gronde

12. Ingevolge artikel 9c, eerste lid, van de Advocatenwet draagt de Nederlandse orde van advocaten zorg voor de opleiding van stagiaires. Ingevolge artikel 9b, zesde lid, van de Advocatenwet wordt bij of krachtens verordening als bedoeld in artikel 28 van de Advocatenwet bepaald wie als patroon kunnen optreden, onderscheidenlijk wie als patroon kunnen worden aangewezen, aan welke verplichtingen de patroon en de stagiaire hebben te voldoen, alsmede wanneer en in welke gevallen de tussen hen bestaande verhouding haar begin en einde neemt. Ingevolge artikel 26 van de Advocatenwet bevorderen de Algemene Raad en de Raden van Toezicht een behoorlijke uitoefening der praktijk en zijn zij bevoegd tot het nemen van alle maatregelen, die daartoe kunnen

bijdragen. Ingevolge artikel 4, eerste lid, van de Stageverordening 1988 behoeft elk patronaat de goedkeuring van de Raad van Toezicht.

13. De Algemene Raad heeft eerder, bij beslissing van 27 april 2001, het beroep van appellant tegen een besluit van de Raad van Toezicht B, waarbij de goedkeuring aan het patronaat van appellant over mrs. C en D werd onthouden, ongegrond verklaard.

14. De Algemene Raad heeft daarbij destijds de volgende omstandigheden essentieel bevonden voor zijn beslissing:

- De wijze waarop het kantoor van appellant op dat moment was opgebouwd, waarbij appellant als opleider en begeleider zou (kunnen) optreden voor de twee aspirant-stagiaires, mrs. C en D, en één of meer juridisch medewerkers, geeft het kantoor als opleidingsplaats een tamelijk kwetsbare structuur;
- De grote onrust op het kantoor van appellant, zowel veroorzaakt door, als tot uitdrukking komend in het grote verloop onder met name advocaat-stagiaires waarvan er van de zeven slechts één de stageverklaring onder appellant heeft ontvangen, alsmede
- De (ambtshalve) klachten tegen appellant die nog in behandeling zijn en die ook voor onrust zorgen.

15. In voornoemde beslissing stelde de Algemene Raad voorop dat de bevoegdheid tot patronaatsgoedkeuring door de Raad van Toezicht op grond van artikel 4 lid 1 Stageverordening 1988 een ruime bevoegdheid is die de Raad van Toezicht tamelijk veel beleidsvrijheid geeft. In onder meer zijn uitspraak van 28 december 1999, gepubliceerd in het Advocatenblad van 4 februari 2000, heeft de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State geoordeeld dat het gerechtvaardigd is dat de Raad van Toezicht het door hem bij zijn bevoegdheid tot goedkeuring van het patronaat te behartigen belang, namelijk het belang van de opleiding van de stagiaires, ruim uitlegt. In het verlengde van deze uitspraak heeft de Afdeling Bestuursrechtspraak in een uitspraak van 17 februari 2000, welke is te vinden op www.advocatenorde.nl, geoordeeld dat in het kader van de ruime beoordelingsvrijheid van de Raad van Toezicht bij de goedkeuring van het patronaat, ook het gedrag van de patroon zoals dat tot uitdrukking is gekomen in de jegens hem geuite klachten, in aanmerking mag worden genomen en een grond kan zijn voor weigering van de goedkeuring.

16. Als bijlage bij de brief van de Raad van Toezicht van 18 september 2002 is gevoegd een overzicht van tegen appellant gewezen tuchtrechtelijke beslissingen vanaf 1987 tot en met 1989, alsmede van na diens tweede beëdiging als advocaat op 19 april 1995, bijgewerkt tot en met 8 januari 2003, waarop ter zitting van de zijde van de Raad van Toezicht nog aanvullingen zijn gegeven, welke door appellant zijn erkend. Daaruit rijst een beeld op van de tuchtrechtelijke staat van dienst van appellant welke naar het oordeel van de Algemene Raad voor de Raad van Toezicht aanleiding kon vormen om te oordelen dat sprake is van 'handelen of nalaten van de patroon in strijd met de Advocatenwet en de

daarop gebaseerde regelgeving' als bedoeld in artikel 2.3, eerste gedachtenstreepje, alsmede 'handelen of nalaten van de patroon in strijd met het voor advocaten geldende gedrags- en/of tuchtrecht, als bedoeld in artikel 2.3, tweede gedachtenstreepje, van het Stagereglement 2002 van de Orde van Advocaten in het arrondissement B. Daarbij acht de Algemene Raad het minder van belang dat een aantal van de op voornoemd overzicht voorkomende zaken relatief oud zijn of (in tweede instantie) ongegrond zijn bevonden. De Algemene Raad neemt daarbij tevens in overweging dat, zoals appellant ook heeft erkend tijdens de hoorzitting van 31 maart 2003, er nog een zestal klachten in behandeling was ten tijde van de hoorzitting (F, G, H, I, J en K) en dat het aangekondigde dekenbezwaar is achterhaald, omdat appellant inmiddels voldoet aan de Boekhoudverordening 1998. Doorslaggevend acht de Algemene Raad tenslotte, nog ongeacht de uitkomst en ouderdom van de overige op het overzicht voorkomende zaken, dat bij uitspraak van het Hof van Discipline van 14 december 2001 (nr. 3449) aan appellant de maatregel van een voorwaardelijke schorsing in de uitoefening van de praktijk voor de duur van 4 maanden, met een proeftijd van 2 jaar, welke proeftijd eindigt op 14 december 2003, is opgelegd.

17. Naar het oordeel van de Algemene Raad heeft de Raad van Toezicht dan ook op goede gronden kunnen beslissen dat goedkeuring wordt onthouden aan het patronaat van appellant over de beide aspirant-stagiaires, mr. C en mr. D. Gelet op hetgeen is overwogen is er voor de Algemene Raad ook geen aanleiding om het patronaat van appellant over een van beide stagiaires goed te keuren, al dan niet op termijn, zoals door appellant respectievelijk subsidiair en meer subsidiair is verzocht.

BESLISSING

De Algemene Raad verklaart appellant ontvankelijk in zijn beroep en verklaart het beroep ongegrond.

Aldus gedaan te 's-Gravenhage op 11 juli 2003 door mrs. J.H. Brouwer, W.K. van Duren, J.N. de Blécourt, E. Unger en J.M. van den Wall Bake, in aanwezigheid van mr. M.A. Smid, secretaris.

J.H. Brouwer
Algemeen deken

M.A. Smid
secretaris

Tegen dit besluit kunnen belanghebbenden binnen zes weken na de datum van verzending beroep instellen bij de Rechtbank te B, sector bestuursrecht.